

Številka: 35409-98/2024-10

Datum: 7. oktober 2024

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi 38.b člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22 in 18/23), 77. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24; v nadaljevanju: ZVO-2) in 101.b člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10, v nadaljevanju: ZON), na zahtevo Zavoda za gozdove Slovenije, v postopku ugotavljanja obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje gozdnogospodarskega načrta, naslednjo

ODLOČBO

- V postopku priprave gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Osankarica, izdelanega za obdobje 2024-2033, ni treba izvesti celovite presoje vplivov na okolje.**
- V tem postopku ni bilo stroškov.**

Obrazložitev

I.

(Vloga in predmet postopka)

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (v nadaljevanju: ministrstvo) je dne 31. 5. 2024 po e-pošti z naslova monika.rantusa@zgs.si prejelo vlogo Zavoda za gozdove Slovenije, ki ga v tem postopku po pooblastilu direktorja zastopa Igor Kopše, vodja Območne enote Maribor, št. 3402-1/2023-12 z dne 31. 5. 2024, s katero ministrstvo obveščajo, da v letošnjem letu pripravljajo gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Osankarica, ki bo izdelan za obdobje 2024-2033 (v nadaljevanju: GGN). V nadaljevanju podajajo vse potrebne informacije obvestila o nameri priprave GGN, skladno z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje, Prilogo 2, podrobnejše informacije pa so na razpolago v osnutku GGN št. 12-08/2024 z dne 24. 5. 2024, ki ga je skladno s 14. členom Zakona o gozdovih potrdil strokovni svet OE Maribor in je bil dostopen na spletnem odlagališču velikih datotek (SOVD). Ministrstvo ga hrani v informacijskem sistemu skupaj z vlogo pod zap.št. 35409-98/2024-2570-1. V vlogi so navedene informacije o pravni podlagi, pristojnih organih in postopku priprave GGN, o območju, za katerega se izdeluje GGN, in o povezavi GGN z GGN GGO Maribor, ki je bil presojan s postopkom CPVO:

Obveznost priprave GGN sledi iz 14. člena Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljevanju: Zakon o gozdovih), ki določa, da gozdnogospodarske načrte izdeluje ZGS za obdobje 10 let, torej njihova obnova poteka vsakih 10 let. Pomembno izhodišče za GGN predstavlja gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja (GGN GGO), ki podrobneje določa imena in območja GGE ter obdobje veljavnosti GGN, ki se zanje izdelajo. V veljavnem GGN GGO Maribor 2021-2030 je za GGN določeno obdobje veljavnosti 2024-2033. GGN 2024-2033 tako predstavlja obnovo načrta za isto gozdnogospodarsko enoto (GGE), ki se izdelata zaradi posodobitve stanja gozdov z novimi podatki in temu prilagojene določitve obsega gozdnogospodarskih ukrepov.

Kot sledi iz 61. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20) ter iz 14. in 15. člena Zakona o gozdovih, osnutek GGN GGE določi strokovni svet območne enote ZGS. ZGS osnutek načrta z zahtevanimi prilogami pošlje na ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, do 31. maja v prvem letu ureditvenega obdobja skupaj z vlogo za odreditev javne razgrnitve GGN GGE. Po opravljeni javni razgrnitvi in

javni obravnavi svet območne enote ZGS obravnava pripombe in predloge ter zavzame do njih stališče. Na tej podlagi ZGS pripravi predlog GGN, ki ga določi svet območne enote ZGS. ZGS mora k predlogu GGN GGE pridobiti mnenje organizacije, pristojne za varstvo narave, in mnenja lokalnih skupnosti, na območju katerih leži GGE. ZGS predloži predlog GGN GGE skupaj s predpisanim soglasjem oziroma s predpisanimi mnenji ministrstvu, pristojnemu za gozdarstvo, najpozneje do 1. oktobra prvega leta novega obdobja. GGN GGE sprejme minister, pristojen za gozdarstvo.

Lega GGE Osankarica znotraj GGO Maribor je v vlogi prikazana na sliki. Leži na območju občin Slovenska Bistrica in Lovrenc na Pohorju, k.o. 726–Kot, 671–Kumen, in 726- Planina. Meri 2.854,79 ha, od tega je 2.767,58 ha gozdov.

GGN so izdelali ob upoštevanju ciljev, usmeritev, strategij, ukrepov in funkcij gozda iz GGN GGO Maribor (2021-2030), za katerega je bila izvedena celovita presoja vplivov na okolje in potrjena njegova sprejemljivost z odločbo št. 35409-715/2022-28 z dne 1. 3. 2023. V vlogi so splošno opisane tudi ključne relacije med GGN GGE in GGN GGO.

Ministrstvu predlagajo, naj odloči, da za GGN ne velja obveznost izvedbe CPVO po 2. odstavku 77. člena ZVO-2 iz naslednjih razlogov:

GGN sicer na kartah prikazuje pregled in zasnovo gozdne infrastrukture in drugih načrtovanih posegov v gozdni prostor, vendar izvedbe posegov, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje po ZVO-2, navedenih v Prilogi 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (pogozditve, gozdne plantaže in krčenje gozdov), s tem prikazom ne določa, ne načrtuje niti ne določa pogojev za njihovo izvedbo.

V GGE se nahajajo varovana območja narave, in sicer varstvena območja - območja omrežja Natura 2000, ki pokrivajo površino 2.718,51 ha, od tega 2.662,32 ha gozdov (po direktivi o pticah je izločeno območje PVO SI5000006 Pohorje, ki pokriva površino 2.678,90 ha, od tega 2.629,74 ha gozdov, po habitatni direktivi je izločeno območje POO SI3000270 Pohorje, ki pokriva površino 2.389,25 ha, od tega 2.343,08 ha gozdov), ter zavarovana območja (Gozdni rezervat Črno jezero na Pohorju, Gozdni rezervat greben Rogle (gozdovi in travišča), Gozdni rezervat Pohorski bataljon, Gozdni rezervat Škrabarca, Štatenberško borovje, gozd in šotno barje, gozdni rezervat, Potok Oplotnica, zgornji tok potoka Jurgovo - slap, slap na potoku Oplotnici, geomorfološki površinski in hidrološki naravni spomenik, Bukev pod Stranskim vrhom v Kotu), vendar se z GGN ne bodo načrtovali posegi v naravo iz prvega odstavka 101.d člena ZON, kot so navedeni v Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja, niti GGN ne predstavlja pravne podlage za izdajo dovoljenj za posege v naravo, zato po določbi 101a. člena ZON presoja sprejemljivosti ni potrebna.

Ministrstvu predlagajo tudi, naj na podlagi 3. odstavka 77. člena ZVO-2 ugotovi, da izvedba GGN ne bo imela verjetno pomembnih vplivov na okolje, ob upoštevanju predpisanih meril glede značilnosti GGN, njegovih vplivov in območij, ki bi lahko bila prizadeta zaradi vplivov GGN, njihovega pomena in ranljivosti. Pri tem naj upošteva, da dosedanje izvajanje gozdnogospodarskih ukrepov na obravnavanem območju ni imelo pomembnih vplivov na okolje, naravo, krajino, zdravje ljudi ali kulturno dediščino. Svoj predlog podrobneje utemeljujejo:

a) glede značilnosti GGN:

GGN prikazuje območja, kjer krčenje gozdov ni dovoljeno (varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom – 249,86 ha) in območja, kjer krčenje gozdov zaradi poudarjenih ekoloških in socialnih funkcij gozda praviloma ni dopustno (1.621,01 ha) ter s tem posredno vpliva na določanje namenske rabe prostora občinskih prostorskih načrtov, tako da dopušča krčenje gozda le tam, kjer verjetno pomembnih vplivov na okolje ne more imeti (896,71 ha). V obdobju 2014–2023 po podatkih GGN krčitve gozdov niso bile izvedene, saj v GGE ni kmetijskih gospodarstev. Gozdnatost GGE se je z vključitvijo nekaterih zaraščajočih površin, natančnejše digitalizacije gozdnega roba, prehoda iz DKN na ZKN, ter vključevanja gozdnih cest v gozd oz. gozdno masko, katere so bile v preteklem ureditvenem obdobju iz gozda izločene, v zadnjem desetletju povečala in znaša 96,9 %. Leta 2014 je znašala 95,9 %. Na podlagi preteklih izkušenj poudarjajo, da je pritisk na gozdove v GGE z vidika krčitev zanemarljiv, če pa bi se v bodoče pojavili, pa GGN s funkcijami gozdov in ustreznimi usmeritvami usmerja krčitve v predele, kjer ne bodo imele bistvenih vplivov na okolje;

Pri načrtovanju ostalih gozdnogospodarskih ukrepov, ki se načrtujejo z GGN (potrebna gojitvena in varstvena dela, dela za funkcije gozdov), so bile v GGN vključene:

a) Naravovarstvene smernice za Gozdnogospodarski načrt GGE Osankarica (2024–2033), ZRSVN OE Maribor, april 2024;

b) Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za varstvo KD za načrtovanje GGN GGE Osankarica, ZVKD, Služba za kulturno dediščino, OE Maribor, september 2023;

c) Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov, Direkcija RS za vode, februar 2020;

zato menijo, da GGN ne vsebuje posegov, ki bi lahko imeli pomembne vplive na okolje oz. so vplivi izvedbe malo verjetni;

b) glede značilnosti vplivov GGN:

Vplivi izvedbe z GGN načrtovanih, dopuščenih ali usmerjenih aktivnosti (sečnja, spravilo, gojitvena dela, varstvena dela, gradnja prometnic, krčitve) bi lahko bili trajni in nepovratni, vendar so ob dosedanjih izkušnjah z gospodarjenjem z gozdovi v tej GGE in ob nadaljnjem upoštevanju omejitev iz Zakona o gozdovih in Pravilnika o varstvu gozdov in usmeritev iz GGN, ki temeljijo tudi na smernicah drugih sektorjev (ZRSVN, ZVKD in DRSV), malo verjetni.

Izvedba drugih gozdnogospodarskih ukrepov, ki se načrtujejo z GGN (sečnja, gojitvena in varstvena dela, dela za splošnokoristne funkcije), ne bo pomembno vplivala na okolje (vode, zrak, tla), zdravje ljudi, kulturno dediščino ali varovana območja narave, saj:

- se način gospodarjenja z gozdovi na podlagi GGN ne bo spremenil, ker le-ta sledi kontinuiteti preteklega načina gospodarjenja (jakost načrtovanega poseka v obdobju 2014–2023 je bila 17,7 % od lesne zaloge in 109,6 % od prirastka, realizacija 13,9 % od lesne zaloge in 86,2 % od prirastka; z GGN 2024–2033 je predviden posek jakosti 14,0 % od lesne zaloge in 82,3 % od prirastka, oz. je za možen posek načrtovanih 31.547 m³ manj, kot pa v preteklem ureditvenem obdobju), obseg načrtovanih ukrepov pa se v primerjavi s preteklim ureditvenim obdobjem ni bistveno spremenil, še vedno je poudarek na naravni obnovi in negi mlajših razvojnih faz;
- okoljskih problemov z izvedbo dosedanjih GGN ni bilo zaznati.

c) glede značilnosti območij, ki bodo verjetno prizadeta zaradi vplivov GGN, njihovega pomena in ranljivosti:

V GGE se nahajajo viri pitne vode ter vodovarstveno območje (vodovarstveno območje na državnem nivoju s III. vodovarstvenim režimom na skupni površini 1.196,94 ha gozdov, ter vodovarstveno območje na občinskem nivoju na skupni površini 1,44 ha gozdov), na katere bi lahko gospodarjenje z gozdovi vplivalo, vendar jih GGN ustrezno obravnava skozi hidrološko funkcijo gozdov in zanje določa ustrezne usmeritve (v poglavju 6.2.2.), pripravljene ob upoštevanju predpisov o vodovarstvenih območjih in vodovarstvenih režimov (Splošne smernice s področja upravljanja z vodami, 2020). Na vodovarstvenih območjih ni predvidenih območij odpiranja z gozdnimi cestami in gozdnimi vlakami, krčitve gozdov pa praviloma niso dopustne.

V GGE so v gozdu, na podlagi karte verjetnosti pojavljanja plazljivih območij in potencialno erozijskih območij, določena plazljiva območja (zelo velika verjetnost pojavljanja plazov na 3,29 ha, velika verjetnost na 32,36 ha in srednja verjetnost na 47,61 ha), ter potencialno erozijska območja (zahtevni ukrepi na 681,02 ha), ogrožena zaradi škodljivega delovanja vode, kjer bi lahko imelo izvajanje GGN pomemben vpliv, saj so določene aktivnosti po predpisih o vodah na ogroženih območjih celo nedopustne, vendar GGN vsebuje ustrezne usmeritve za izvajanje spravila in načrtovanje gradnje gozdnih prometnic, namenjene preprečevanju erozijskih procesov, zagotavljanju stabilnosti pobočij in urejanju odvoda meteornih voda (npr.: na plazljivih območjih, določenih s kartami ni odpiranja z gozdnimi cestami in gozdnimi vlakami; prav tako na teh območjih krčitve praviloma niso dopustne).

Na območju GGE se nahaja 20 naravnih vrednot, ki jih GGN obravnava v okviru funkcije varovanja naravnih vrednot, to so: Oplotnica - potok, Lobnica - potok, Dravinja, Rogla - gozdovi na ovršnem delu, Trije žebli - gozd, Škrabarca - gozd, Štatenberško borovje, Klopni vrh - barje 6, Dedičev vrh - barje, Klopni vrh - barje 2, Klopni vrh - barje 8, Klopni vrh - barje 9, Klopni vrh - barje 10, Osankarica - barje, Črno jezero - barje 2, Črno jezero - barje 3, Klopni vrh - barje 5, Črno jezero na Pohorju - barja, Jurgovo - slap, Stranski vrh - bukev. GGN določa ustrezne usmeritve (Poglavje 6.2.2) za njihovo varstvo, pri čemer so bile upoštevane strokovne podlage in predpisi s področja varstva narave (Naravovarstvene smernice), ki so jih pridobili od Zavoda RS za varstvo narave – OE Maribor, zato je verjetnost, da bo GGN, ob upoštevanju le-teh, v prihodnje pomembno vplival na njihove lastnosti, majhna.

Na območju GGE se nahajata dve varovani enoti in območji kulturne dediščine (Osankarica - Kraj poslednjega boja Pohorskega bataljona (v gozdu) ter Osankarica - Razstavišče v Domu na Osankarici (izven gozda)), ki jih GGN obravnava v okviru funkcije varovanja kulturne dediščine (12,03 ha na 2. stopnji poudarjenosti). GGN zanje določa ustrezne usmeritve za njihovo varstvo, pri čemer so bile upoštevane strokovne podlage in predpisi s področja varstva kulturne dediščine,

zato je verjetnost, da bi GGN pomembno vplival na njihove lastnosti, majhna (na območjih varovanja kulturne dediščine ni prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest in gozdnih vlak; na teh območjih krčitve gozda praviloma niso dopustne; vsi objekti kulturne dediščine so navedeni tudi v E4 obrazcu, splošne usmeritve za funkcijo varovanja kulturne dediščine ter konkretne usmeritve za posamezne objekte kulturne dediščine so zapisane v poglavju 6.2.2).

Ministrstvu zato predlagajo, naj skladno s 6. odstavkom 77. člena ZVO-2 odloči, da v postopku priprave GGN GGE Osankarica (2024-2033) ni treba izvesti celovite presoje vplivov na okolje.

II.

(Določbe predpisov)

Po 77. členu ZVO-2 je treba v postopku priprave plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta ali njihovih sprememb (v nadaljnjem besedilu: plan), ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni organ države za področje gozdarstva, če:

A. predstavlja okvir za presojo vplivov na okolje, ali če se z njim določa ali načrtuje poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje v skladu s tem zakonom.

Obveznost te presoje se ugotavlja v skladu z določili Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2). V prilogi 1 te uredbe so navedeni posegi v okolje iz dejavnosti gozdarstva, in sicer:

A.III Pogozditev, osnovanje gozdne plantaže ali krčitev gozda:

A.III.1 na površini nad 30 ha - obvezna presoja vplivov na okolje,

A.III.2 na površini najmanj 15 ha pri pogozditvi, osnovanju gozdne plantaže ali krčitvi in na površini 5 ha ali več, ko je poseg krčitve na varovanem območju po predpisih o ohranjanju narave - obvezen predhodni postopek.

B. če je zanj zahtevana presoja sprejemljivosti po predpisih o ohranjanju narave.

Po 101. členu ZON je treba za vsak plan ali spremembo plana, ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni državni organ ali pristojni organ samoupravne lokalne skupnosti, tudi za področje gospodarjenja z gozdovi, ki bi lahko pomembno vplival na zavarovano območje, posebno varstveno območje ali potencialno posebno ohranitveno območje sam po sebi ali v povezavi z drugimi plani, izvesti presojo sprejemljivosti njegovih vplivov oziroma posledic glede na varstvene cilje teh območij. Oceno o sprejemljivosti vpliva oziroma posledicah plana na ta območja da ministrstvo, pristojno za okolje, v postopku celovite presoje vplivov na okolje.

Po 101. a členu ZON ministrstvo, pristojno za okolje, v postopku preverjanja planov, za katere je treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje, določi plane, za katere je treba izvesti presojo sprejemljivosti. Za plane, ki lahko pomembno vplivajo na zavarovano območje, posebno varstveno območje ali potencialno posebno ohranitveno območje, se štejejo plani:

- ki obsegajo ta območja ali bi izvedba plana lahko na njih vplivala,
- s katerimi se določajo ali načrtujejo posegi v naravo iz prve in druge alineje prvega odstavka 101.d člena tega zakona.

101. d člen ZON določa, da minister zaradi določitve planov in posegov v naravo, ki lahko pomembno vplivajo na zavarovano območje, posebno varstveno območje ali potencialno posebno ohranitveno območje, določi posege v naravo,

- ki lahko pomembno vplivajo na varstvene cilje teh območij,
- za katere je treba še preveriti, če lahko pomembno vplivajo na varstvene cilje teh območij,
- ki ne morejo pomembno vplivati na varstvene cilje teh območij.

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11) določa vsebino in podrobnejšo metodologijo presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na zavarovana območja, posebna varstvena območja in potencialna posebna ohranitvenega območja, ter posege v naravo, ki lahko pomembno vplivajo na ta območja. Ti posegi so po posameznih območjih rabe prostora navedeni v prilogi 2 citiranega pravilnika, in sicer (za območja gozdvov):

- Gradnja gozdnih cest ter grajenih gozdnih vlak in stalnih žičnic,
- Postavitev ograj ali obor v gozdnem prostoru,
- Postavitev mrhovišč,
- Postavitev lovske preže,
- Postavitev krmišč.

Ministrstvo, pristojno za okolje, sprejme odločitev o obveznosti izdelave presoje sprejemljivosti planov in sprejema druge odločitve v postopku celovite presoje vplivov na okolje na podlagi mnenj organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

Po 115. in 116. členu ZON naloge organizacije, pristojne za ohranjanje narave, opravlja Zavod RS za varstvo narave.

C. če ministrstvo, pristojno za varstvo okolja, oceni, da bi lahko izvedba plana pomembneje vplivala na okolje.

Merila za ocenjevanje verjetnih pomembnejših vplivov plana na okolje so določena z Uredbo o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Ur. l. RS 9/09).

D. Ne glede na citirane določbe se na podlagi 4. odstavka 77. člena ZVO-2 celovita presoja vplivov na okolje ne izvede za plan, izdelan na podlagi plana, za katerega je bila že izvedena celovita presoja vplivov na okolje, če za planirane posege niso določeni novi ali podrobnejši izvedbeni pogoji, če ne vsebuje novih posegov ali ne zajema novih območij glede na plan, na podlagi katerega je pripravljen.

Kot sledi iz 5. in 6. odstavka 77. člena ZVO-2, pripravljavec plana pred začetkom njegove priprave ministrstvu, pristojnemu za varstvo okolja, pošlje obvestilo o svoji nameri, ministrstvo pa odloči o tem, ali je treba za plan izvesti celovito presojo vplivov na okolje, pri čemer se o tem predhodno posvetuje tudi z ministrstvi in organizacijami, pristojnimi za področja, na katera bi plan lahko pomembno vplival.

Ministrstvo z javnim naznanilom na osrednjem spletnem mestu državne uprave obvesti tudi javnost, ali bo za plan izvedena celovita presoja vplivov na okolje.

III.

(ugotovitve postopka)

Ministrstvo je proučilo vlogo, priložen osnutek GGN in predpise o gozdnogospodarskem načrtovanju ter ugotovilo, da GGN poleg splošnega opisa GGE, prikaza funkcij gozdov, opisa stanja gozdov, analize preteklega gospodarjenja z gozdovi in orisa zakonitosti razvoja gozdov vsebuje cilje, usmeritve in ukrepe, med katerimi so:

- splošne usmeritve in usmeritve za
 - krepitev in uskladitev funkcij gozdov
 - razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali
 - delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom
 - delo s požarno ogroženimi gozdovi
 - delo s semenskimi objekti
 - tehnologijo dela ter gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic
 - presojo posegov v gozd in gozdni prostor
 - ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih
- ukrepi:
 - možni posek
 - potrebna gojitvena in varstvena dela
 - ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali
 - ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov
 - graditev gozdnih prometnic.

GGN vsebuje tudi ekonomsko presojo gospodarjenja z gozdovi GGE, načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih, usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij in prostorski del.

Prostorski del GGN sestavljajo poglavja in karte z naslednjo vsebino:

- Stanje in razvoj gozdnih površin, kjer je navedeno, da se v GGE kmetijske površine zaraščajo na površini 0,60 ha, izvedenih krčitev gozda v preteklih 10 letih pa ni bilo;
- Večfunkcionalna območja, kjer so v tabeli in na karti prikazana območja, kjer se pojavlja več poudarjenih funkcij. Konflikti med različnimi funkcijami gozda so prisotni v gozdnih rezervatih in v okolici turistično-rekreacijskih objektov.
- Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi, kjer je 47% gozdov v GGE uvrščena v razred zelo velike in velike intenzivnosti (ob upoštevanju poseka, gojitvenih in varstvenih del);
- Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov, ki predstavljajo 9% vseh gozdov v GGE;
- Območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali, ki prikazuje območja zimovališč, grmišč in ekocelic, na dveh tretjinah vseh gozdov;

- Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti (območja Natura 2000 in ekološko pomembno območje), ki pokrivajo celotno površino GGE;
- Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah, kjer karta prikazuje osi vodotokov, vodovarstvena območja na državnem in občinskem nivoju ter podatke Inštituta za vode RS, Agencije za okolje RS in Geološkega inštituta: območje razredov poplavne nevarnosti, plazovita območja, plazljiva območja, erozijska območja – opozorilna karta erozije.
- Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda, kar zajema
 - Površine, kjer krčenje gozda ni dovoljeno (varovalni gozdovi in gozdnih rezervati, 9 % površine vseh gozdov)
 - Površine, kjer krčenje gozda po merilih ZGS praviloma ni dopustno (58,6% vseh gozdov), kar obsega gozdove s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, gozdove na območju gozdnih učnih poti, sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine, ohranjene gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave, gozdove, ki imajo funkcijo koridorske povezave, manjše gozdne predele v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna, ter območja gozdov, kjer so potencialna erozijska območja z zahtevnimi ukrepi, in območja gozdov, kjer je verjetnost pojavljanja plazov velika do zelo velika;
 - Površine, kjer je krčitev gozdov dopustna (32,4% vseh gozdov);
- Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru, kar zajema pregled vseh javnih in gozdnih cest. Prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest in prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak v GGE ni.

Zavod za gozdove Slovenije v svoji vlogi ne zahteva, da ministrstvo o obveznosti izvedbe celovite presoje odloči na podlagi 4. odstavka 77. člena ZVO-2, ki velja za plane, izdelane na podlagi planov, za katere je bila že izvedena celovita presoja vplivov na okolje, zato ministrstvo navedb iz vloge glede nadrejenega plana, GGN GGO Maribor 2021-2030, ni preverjalo in se do njih ne opredeljuje.

A.

Ministrstvo ugotavlja, da se z GGN ne določa ali načrtuje izvedbe posegov v okolje, navedenih v Uredbi o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, za katere je obvezna izvedba presoje vplivov na okolje (Pogozditev, osnovanje gozdne plantaže ali krčitev gozda na površini nad 30 ha, oznaka A.III.1), niti posegov, za katere se obveznost presoje vplivov na okolje ugotavlja v predhodnem postopku (Pogozditev, osnovanje gozdne plantaže ali krčitev gozda na površini najmanj 15 ha pri pogozditvi, osnovanju gozdne plantaže ali krčitvi in na površini 5 ha ali več, ko je poseg krčitve na varovanem območju po predpisih o ohranjanju narave, oznaka A.III.2).

- Krčitev gozda ne obsega poseka na golo zaradi obnove gozda in predstavlja odstranitev vsega drevja zaradi spremembe namembnosti zemljišča.
- Pogozditev predstavlja vzpostavitev gozdnega nasada na površini, kjer prej gozda ni bilo, in ne obsega obnove gozdov s sadnjo.
- Gozdna plantaža predstavlja nasad drevja na kmetijskem zemljišču in ne šteje za gozd.

Ti posegi zato niso predmet načrtov za gospodarjenje z gozdovi.

Graditev gozdnih prometnic ne šteje za poseg v okolje po citirani uredbi, saj so v Prilogi 1, Poglavlju F Prometna infrastruktura, navedene le avtoceste, hitre ceste, glavne in regionalne ceste. Žičniške naprave so poseg v okolje le, če so namenjene prevozu potnikov. Železniške proge in plovne poti za transport lesa po predpisih o gozdovih v RS ne štejejo za gozdne prometnice in zato niso predmet načrtovanja v gozdarstvu.

B.

Kot sledi iz mnenja Zavoda RS za varstvo narave, OE Maribor, št. 3563-0130/2024-6 z dne 19. 6. 2024, območje GGN sega v posebni varstveni območji po Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 39/13, 3/14, 21/16 in 47/18): SI3000270 Pohorje in SI5000006 Pohorje, ter v zavarovana območja (naravni rezervati in naravni spomeniki) po Odloku o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih ter zgodovinskih spomenikov na območju občine Slovenska Bistrica (Uradni list RS, št. 21/92):

- Gozdni rezervat Črno jezero na Pohorju,
- Gozdni rezervat greben Rogle (gozdovi in travišča),

- Gozdni rezervat Pohorski bataljon,
- Gozdni rezervat Škrabarca,
- Štatenberško borovje, gozd in šotno barje,
- Potok Oplotnica, zgornji tok potoka,
- Jurgovo - slap, slap na potoku Oplotnici,
- Bukev pod Stranskim vrhom v Kotu.

Nadalje navajajo, da so za GGN na ZRSVN OE Maribor izdelali naravovarstvene smernice št. 3563-0130/2024-4 z dne 15. 4. 2024, v katerih so podali splošne in konkretne varstvene usmeritve za varstvo posebnih varstvenih območij (območij Natura 2000) ter varstvene režime in pogoje za varstvo zavarovanih območij. V naravovarstvenih smernicah so konkretizirane tudi podrobnejše varstvene usmeritve za doseganje varstvenih ciljev in ukrepov iz Priloge A in Priloge B Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028 (v nadaljevanju: Program), ki je bil sprejet na 74. redni seji Vlade Republike Slovenije s sklepom št. 35600-4/2023/5 z dne 4. 10. 2023

Po temeljitnem pregledu osnutka GGN ugotavljajo, da se v skladu z določili 13.a člena Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18) organizacija, pristojna za ohranjanje narave, v mnenju o uvedbi postopka presoje sprejemljivosti planov opredeli do ustreznosti upoštevanja naravovarstvenih smernic v osnutku načrta, in da je v osnutku GGN ustrezno integrirana vsebina naravovarstvenih smernic. V osnutku GGN se posegov, za katere je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje po ZVO (krčitve gozda nad 30 ha oz. uvedba predhodnega postopka za krčitve na površini 5 ha ali več na varovanih območjih) podrobneje ne določa oz. načrtuje. Gozdne prometnice so načrtovane le okvirno, brez navedbe konkretnih tras in njihovih dolžin. Gozdne prometnice se bodo v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja presojale v okviru presoje sprejemljivosti posegov v naravo na podlagi določil 105.a člena ZON in 3. odstavka 42. člena Pravilnika. Ocenjujejo, da GGN ne bo pomembno vplival na varovana območja in varstvene cilje teh območij, zato menijo, da presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na varovana območja ni potrebno izvesti.

Ministrstvo je proučilo citirano mnenje ZRSVN in se strinja z njim glede ugotovitve, da GGN ne bo pomembno vplival na varovana območja in njihove varstvene cilje, zato presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe GGN na varovana območja narave ni treba izvesti.

Na podlagi drugega odstavka 77. člena ZVO-2 celovita presoja vplivov na okolje za GGN zato ni obvezna.

C.

Ministrstvo je skladno s šestim odstavkom 77. člena ZVO-2 za mnenje o verjetnosti pomembnih vplivov izvedbe GGN dne 18. 6. 2024 zaprosilo tudi Ministrstvo za kulturo in Direkcijo RS za vode, ki sta pristojna za področji, na kateri bi GGN lahko pomembno vplival (varstvo kulturne dediščine, upravljanje z vodami), pri čemer je upoštevalo določbe 9. člena Zakona o gozdovih, po katerih morajo biti v gozdnogospodarskem načrtu upoštewane tudi usmeritve za kulturno dediščino v gozdnem prostoru in vodnogospodarski pogoji. Zaprošena sta bila, da pri izdaji mnenja upoštevata merila glede značilnosti GGN in njegovih vplivov ter območja, ki bi lahko bila prizadeta zaradi teh vplivov, njihov pomen ter ranljivost, skladno z 2. členom Uredbe o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Ur. list RS 9/09; Uredba o merilih) in opozorjena, da bo ministrstvo pri odločitvi o uvedbi postopka celovite presoje vplivov na okolje upoštevalo le mnenja, ki so utemeljena s temi merili.

Ministrstvo za kulturo je izdalo mnenje št. 340-11/2023-3340-5 z dne 3. 7. 2024, iz katerega sledi, da se v gozdnem prostoru GGE nahaja enota kulturne dediščine Osankarica – Kraj poslednjega boja Pohorskega bataljona, EID 1-00418. Ugotavljajo, da so bile kulturnovarstvene usmeritve, ki jih je pripravil ZVKDS OE Maribor (št. 35107-0870/2014/3/MK), ustrezno vključene oz. povzete. Verjetno pomembnih vplivov izvedbe GGN na kulturno dediščino ne ugotavljajo, predlagajo le manjše popravke besedila GGN.

Ministrstvo je proučilo mnenje Ministrstva za kulturo in ocenilo, da verjetno pomembnih vplivov na kulturno dediščino izvedba GGN ne bo imela.

Direkcija RS za vode (DRSV) je izdala mnenje št. 35025-7/2024-2 z dne 12. 8. 2024, iz katerega sledi, da bi izvedba GGN lahko pomembno vplivala na vodni režim in stanje voda ter na varstvo pred škodljivim delovanjem voda. V GGE se namreč nahajajo vodna in priobalna zemljišča, zajetje pitne vode in vodovarstveno območje ter območja, ki bi jih lahko ogrožalo škodljivo

delovanja voda (glede na karto plazljivih območij NUV1, opozorilno karto erozije NUV1, opozorilno karto verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov – GeoZS 1:25.000, opozorilno karto verjetnosti pojavljanja erozije – GeoZS 1:25.000). GGN poleg tega dopušča krčenje gozda na območjih povečane verjetnosti pojavljanja zemeljskih plazov in na območjih povečane verjetnosti pojavljanja erozije, kjer bi krčenje in celo večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije lahko pospešila plazenje zemljišč in snežne odeje ter jih izpostavila škodljivim vplivom erozije. V navedenih primerih gre za posege, ki bi lahko trajno ali začasno vplivali na vodni režim ali stanje voda, zato se lahko izvedejo samo na podlagi vodnega soglasja/mnenja, kot to določa Zakon o vodah.

Ker z usmeritvami za krčenje gozdov in za gradnjo gozdnih prometnic GGN predstavlja osnovo za izvedbo posegov v okolje, ker omogoča ali dopušča izvedbo teh posegov na ranljivih območjih, ki jih lahko ogroža škodljivo delovanje voda in s tem povečuje verjetnost naravnih nesreč, in na območjih, kjer lahko izvedba teh posegov ogrozi količinsko ali kakovostno stanje vodnih virov, zdravstveno ustreznost voda ali na njeno količino, ter s tem poveča tveganje za zdravje ljudi, bi bilo na podlagi tretjega odstavka 77. člena ZVO-2 za GGN zato treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje.

Skladno z določbami 9. in 146. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb; v nadaljevanju: ZUP) je ministrstvo Zavod za gozdove Slovenije, OE Maribor, dne 21. 8. 2024 pisno seznanilo z dejstvi in okoliščinami, pomembnimi za odločitve v postopku celovite presoje vplivov na okolje, kot izhajajo iz citiranega mnenja DRSV. Pozvalo ga je, da se najkasneje v roku 21 dni od prejema tega poziva opredeli do zgoraj navedenih ugotovitev, predloži vse morebitne dokaze, nova verodostojna dejstva pa navede in utemelji. Zaradi razjasnitve vseh okoliščin je ministrstvo dne 24. 9. 2024 organiziralo tudi sestanek s predstavniki DRSV, Zavoda za gozdove Slovenije in Ministrstva za kmetijstva, gozdarstvo in prehrano. Zapisnik se hrani v informacijskem sistemu ministrstva pod št. 35409-81/2024-2570-11.

Zavod za gozdove Slovenije, OE Maribor, je ministrstvu dne 2. 10. 2024 posredoval dopis »Opredeleitev do dejstev in okoliščin, ki so navedena v dopisu Ministrstva za okolje, podnebje in energijo v zvezi z odločitvijo glede obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje v postopku sprejemanja gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Osankarica 2024 – 2033«, v katerem navajajo, da se z mnenjem DRSV ne strinjajo in menijo, da izvajanje načrta za gospodarjenje z gozdovi ne bo imelo pomembnejših vplivov na vodni režim in stanje voda ter varstvo pred škodljivim delovanjem voda, iz razlogov, ki so delno že obrazloženi v vlogi z dne 30. 5. 2024 in v dodatnih obrazložitvah, ki jih navajajo v nadaljevanju:

- Pri pripravi GGN GGE so uporabili karte skladno z [Usmeritvami s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov](#), ki jih je leta 2020 pripravila DRSV. Večina kart ogroženih območij (plazljiva, erozijska, plazovita) predstavlja zgolj strokovne podlage v merilu 1:250.000, saj jih Vlada RS skladno s 83. členom Zakona o vodah ni sprejela. Zato je njihova povezava z omejitvami, ki izhajajo iz Zakona o vodah, kot jih v mnenju uporablja DRSV, vprašljiva. Vse karte ogroženih območij v merilu 1:25.000, ki so izpostavljene v mnenju DRSV, v času oddaje načrta še niso bile dostopne za uporabo, saj so skladno s portalom e-vode dostopne od 21.8.2024, zato jih niso mogli uporabiti.
- GGN na karti 8 prostorskega dela prikazuje skladno z merili območja gozdov, kjer krčenje gozdov ni dovoljeno, praviloma ni dopustno in območja, kjer je krčenje gozdov dovoljeno. Pomembno je izpostaviti, da karta 8 ne dovoljuje krčenja, ampak zgolj prikazuje območja dopustnosti krčenja na podlagi meril zapisanih v GGN.
- Krčitve gozdov se izvedejo na podlagi vloge lastnika, pridobitve vseh mnenj in soglasij v posebnem postopku, v katerega je na ogroženih območjih vključena DRSV kot mnenjedajalec. Poleg tega GGN jasno opredeli tudi usmeritve za bodoče posege v prostor, ki so vključene v poglavju 6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor. V tem poglavju so navedena tudi merila in usmeritve za dopustnost krčenja gozdov, med katerimi so jasno zapisane tudi omejitve oz. prepoved krčenja na ogroženih območjih. Jasno je med drugim zapisano, da:
 - na plazljivem območju ni dovoljeno krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč,
 - za krčitve na plazljivem območju, zaradi nenatančnosti merila (1:250.000), v katerem je izdelana opozorilna karta verjetnosti pojavljanja plazov, pri upoštevanju usmeritev iz Zakona o vodah, je potrebna v praksi dodatna presoja.

- Menijo, da GGN vsebuje ustrezne varovalke, ki onemogočajo oz. ne dopuščajo izvedbe krčitev in drugih posegov na ranljivih območjih, ki jih lahko ogroža škodljivo delovanje voda.
- Ker z GGN niso opredeljena območja gozdov, ki z vidika gospodarjenja z gozdovi niso zadosti odprta z gozdnimi cestami oz. gozdnimi vlakami, v prostorskem delu GGN tovrstnih kart ni.
- Poglavje 6.2.7 »Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic« v GGN med drugim navaja tudi, da da je pri odpiranju gozdov z gozdnimi prometnicami treba upoštevati strokovne osnove, zakonske predpise in strokovne smernice, ki se nanašajo na to področje, ter da je za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, potrebno v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami, pridobiti vodno soglasje. Našteti so primeri, v katerih je potrebno pri gradnji pridobiti soglasje/mnenje v skladu z Zakonom o vodah, tudi varstvena in ogrožena območja. To pomeni, da v kolikor ne bo izdano pozitivno soglasje/mnenje, se gradnja gozdne ceste ali vlake ne bo izvedla, kar pomeni, da cilj. V nadaljevanju so naštet primeri, v katerih je potrebno pri gradnji pridobiti soglasje/mnenje. Med primeri so naštet tudi varstvena in ogrožena območja. To pomeni, da v kolikor ne bo izdano pozivno soglasje/mnenje, se gradnja gozdne ceste ali vlake, kar pomeni, da cilj ohranjanja dobrega stanja površinskih in podzemnih voda ter ohranjanja in uravnavanja vodnih količin ne bo ogrožen.
- V nadaljevanju so navedene podrobnejše opredelitve do posameznih navedb v mnenju DRSV, iz katerih sledi, da bodo do faze predloga DPN besedilo in karte še dodelali in upoštevali pripombe DRSV.

Ministrstvo je ponovno proučilo vlogo ter dodatna pojasnila Zavoda za gozdove Slovenije in ugotovilo:

- GGN s kartami glede dopustnosti krčitev ne predstavlja podlage za izvedbo krčitev gozdov,
- Pritiski na krčenje gozdov (v kmetijske namene) ali na spremembe namenske rabe gozdov v GGE so zelo majhni,
- Spremembe namenske rabe z občinskimi prostorskimi načrti ZGS usmerja preko poudarjenosti ekoloških funkcij (tudi hidrološke in varovalne) gozda, kot so določene z GGN GGO in jih GGN na kartah samo podrobneje prikazuje,
- Površina potencialno ogroženih območij (plazljivih in erozijskih) v GGE je majhna,
- Podatkov o zaznanem pomembnem škodljivem delovanju voda ali vplivov gospodarjenja z gozdom na varstvo in rabo voda v GGE ni,
- GGN upošteva omejitve po Zakonu o vodah ter smernice DRSV in usmerja lastnike gozdov pred gradnjo gozdnih prometnic k pridobitvi vodnega soglasja (mnenja),
- uporaba kemičnih sredstev v gozdu, ne glede na vodovarstveni režim po predpisih o vodah, je prepovedana z 31. členom Zakona o gozdovih.

Verjetnost pomembnih vplivov izvedbe GGN na vodni režim in stanje voda ter na varstvo pred škodljivim delovanjem voda je zato majhna.

Kot sledi iz prej citiranega mnenja ZRSVN, izvedba GGN tudi na naravne vrednote in biotsko raznovrstnost ne bo imela pomembnega vpliva, s čimer se ministrstvo strinja.

Ministrstvo ocenjuje, da izvedba GGN ne bo imela pomembnega vpliva iz drugih vidikov, kot so varovanje zdravja ljudi, raba drugih naravnih virov ter na podnebne spremembe (blaženje in prilagajanje). Pri slednjih upošteva, da se nacionalni cilji, politike in ukrepi in usmeritve Celovitega nacionalnega podnebno energetskega načrta RS (št. 35400-18/2019/22 z dne 28. 2. 2020), ki se nanašajo na gozdove in gozdarstvo), za nivo GGE presplošni, saj se nanašajo na območne gozdnogospodarske načrte in na Operativni program za izvajanje Nacionalnega gozdnega programa. GGN zato ne šteje kot načrt, ki je pomemben »za vključevanje okoljskih vidikov« ali za »izvajanje okoljske zakonodaje Evropske skupnosti«, kar je eno od meril iz Uredbe o merilih. Drugi okoljski vidiki ali okoljska zakonodaja Evropske skupnosti, ki bi se nanašala na gozdove, ministrstvu niso znani.

Ministrstvo zato sledi predlogu Zavoda za gozdove Slovenije in ob upoštevanju značilnosti GGN in njegovih vplivov ter značilnosti območij, ki bodo verjetno prizadeta zaradi vplivov GGN, njihovega pomena in ranljivosti, ocenjuje, da verjetno pomembnih vplivov na okolje izvedba GGN ne bo imela.

Na podlagi tretjega odstavka 77.člena ZVO-2 izvedba celovite presoje vplivov na okolje zato ni obvezna.

Ker obveznost celovite presoje vplivov na okolje ni obvezna niti po drugem niti po tretjem odstavku 77. člena ZVO-2, je ministrstvo odločilo, kot je navedeno v 1. točki izreka te odločbe.

IV.
(Stroški)

Na podlagi 2a. alineje 1. odstavka 23. člena in 4. alineje 1. odstavka 24. člena Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZaš in 189/20 – ZFRO) je izdaja te odločbe oproščena takse.

V skladu z določbami petega odstavka 213. člena v povezavi s 118. členom ZUP je bilo potrebno v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz 2. točke izreka te odločbe.

S tem je odločba utemeljena.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo ni pritožbe, pač pa se lahko sproži upravni spor in sicer z vložitvijo tožbe v roku 30 dni po vročitvi te odločbe na Upravno sodišče Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, Ljubljana. Tožba se lahko vloži neposredno pri navedenem sodišču ali pošlje po pošti.

Postopek vodila:
Katarina Celič
sekretarka

dr. Tanja Pucelj Vidović
vodja Sektorja za okoljske presoje